

EDI2104

การบริหารการศึกษา และการประกันคุณภาพ

วิวัฒนาการ หลักการ แนวคิด ที่มา ลักษณะ
เด่นและความสำคัญของการประกันคุณภาพ

อาจารย์ ดร. ลลนา วงษ์ประเสริฐ
สาขาวิชาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

แนวคิดและหลัก การเกี่ยวกับการ ประกันคุณภาพ การศึกษา

01

กระบวนการดำเนินงานตามภารกิจของสถานศึกษา

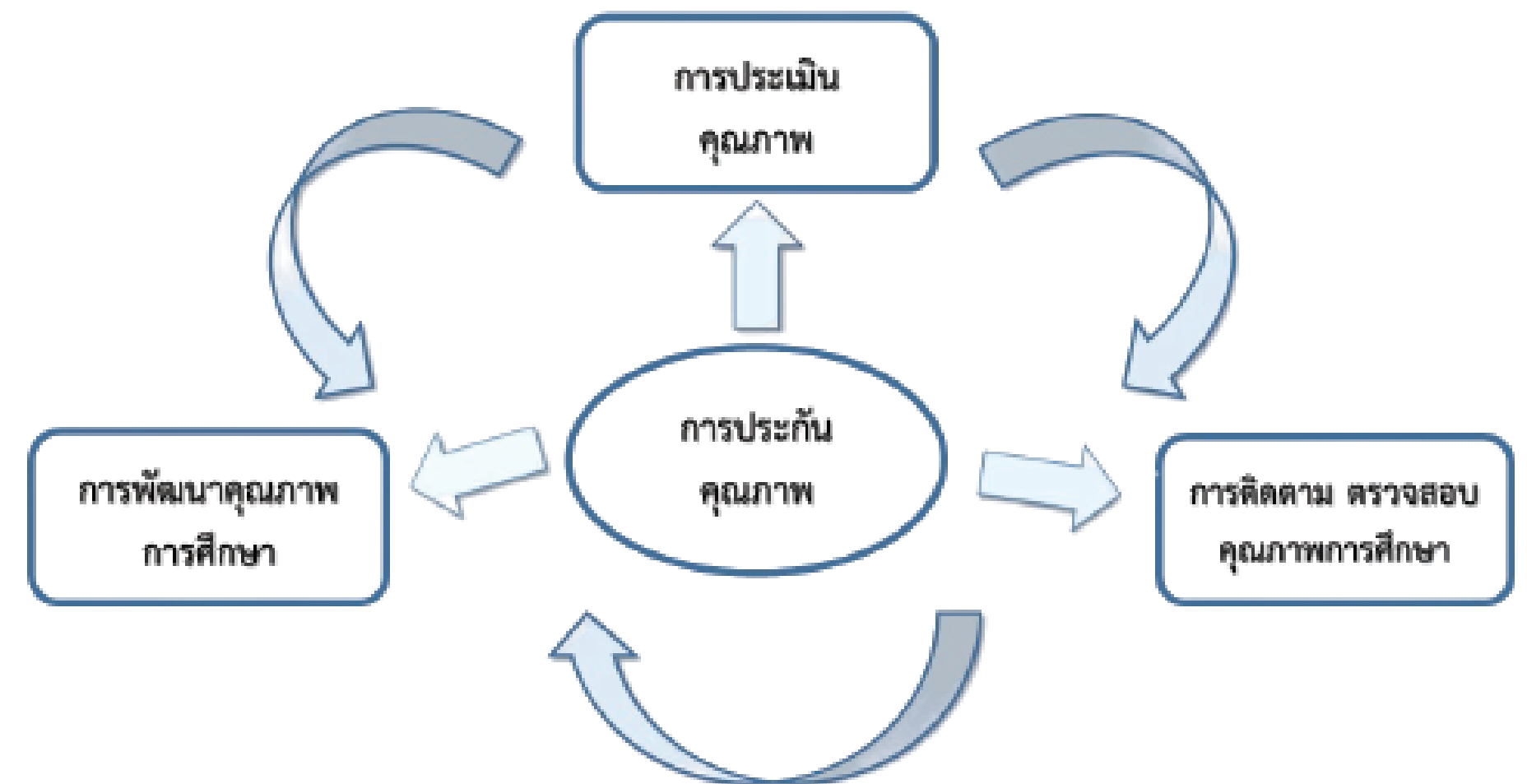

02

เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและสังคม

03

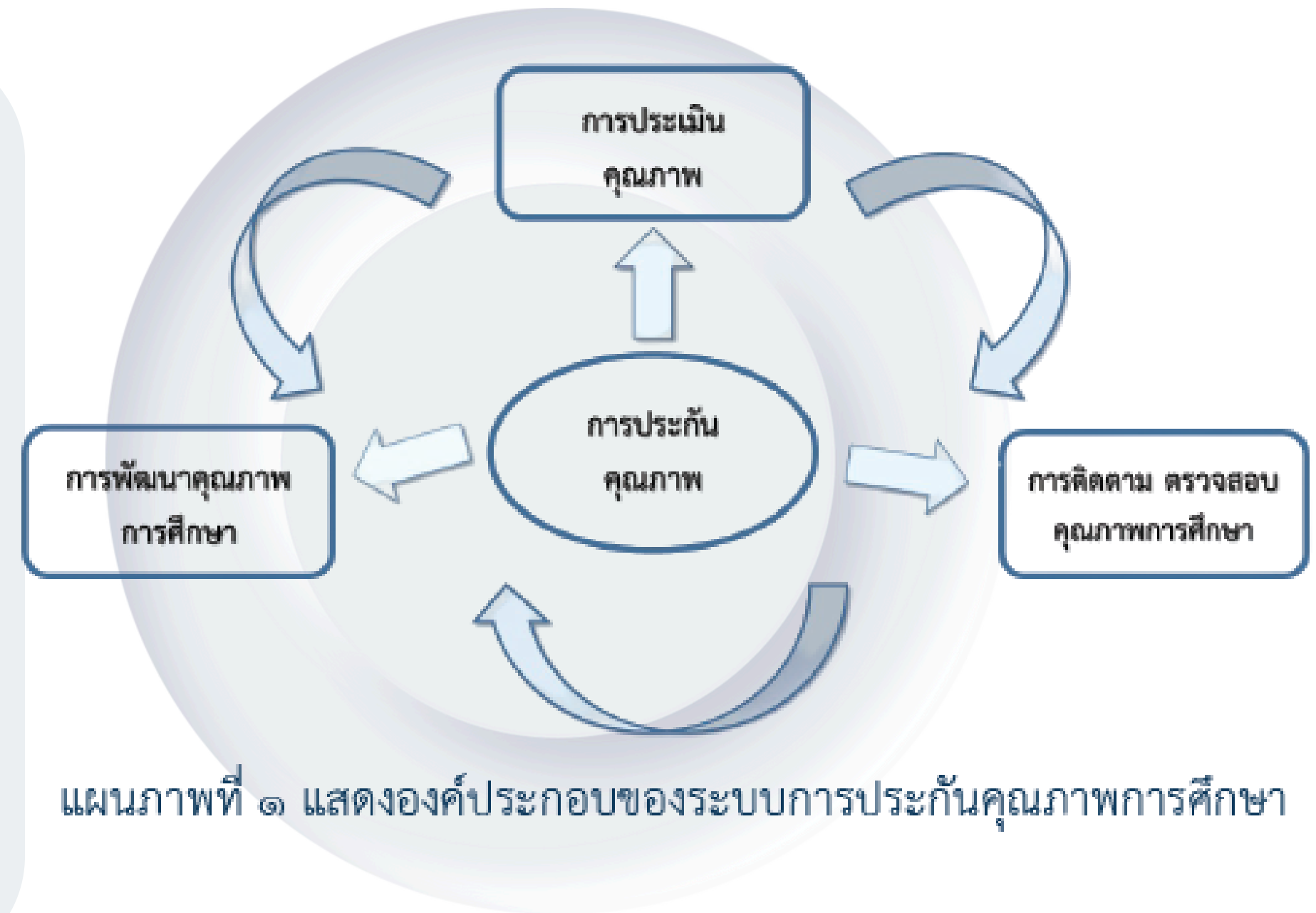
การดำเนินงานของสถานศึกษาจะมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพ

แผนภาพที่ ๑ แสดงองค์ประกอบของระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษา

จากแผนภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเป็นกระบวนการกำหนดมาตรฐานคุณภาพของผู้เรียนที่เป็นเป้าหมาย รวมทั้งมาตรฐาน กระบวนการดำเนินงานและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาที่เชื่อว่าจะสามารถส่งผลให้การจัดการศึกษาบรรลุเป้าหมาย **ทั้งนี้ในระหว่างดำเนินงานจัดการศึกษาสู่เป้าหมาย สถานศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด จำเป็นต้องมีการพัฒนากลไกในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการบริหารและการจัดการ ด้านกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และด้านคุณภาพผู้เรียนโดยบุคคลภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา** เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะสามารถพัฒนาผู้เรียนที่มีคุณภาพตามเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การประกันคุณภาพการศึกษา

ในส่วนของการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หลังจากสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยบุคลากรภายในสถานศึกษาที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถานศึกษานั้น และนำผลการประเมินคุณภาพภายในดังกล่าวมาใช้เป็นฐานในการวางแผนพัฒนามาตรฐานหรือพัฒนาเป้าหมาย และปรับเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานปกติของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงหลักการและกระบวนการสำคัญ ดังนี้

01

หลักการมีส่วนร่วมแบบร่วมแรงร่วมใจ ในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาของทุกคนในสถานศึกษา

02

หลักการร่วมรับผิดชอบในผลการจัดการศึกษาอย่างตรวจสอบได้ คือมีร่องรอยสารสนเทศสำหรับอธิบายคุณภาพต่อสาธารณชนที่สามารถตรวจสอบได้

03

หลักการประกันคุณภาพเป็นหน้าที่ของทุกคนในสถานศึกษาที่ต้องรับผิดชอบและร่วมลงมือดำเนินการทุกขั้นตอนของการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ทั้งนี้โดยอาศัยกระบวนการดำเนินการพัฒนาคุณภาพด้วย**วงจรคุณภาพแบบ PDCA** คือ มีกระบวนการวางแผนกำหนดเป้าหมายคุณภาพ (**Plan**) ดำเนินการตามแผนควบคู่กับการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพระหว่างดำเนินงาน (**Do & Check**) กระบวนการนำผลการประเมินมาเป็นฐานการตัดสินใจพัฒนาหรือยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้นต่อเนื่องตามลำดับ (**Act**)

การ ประเมิน คุณภาพ ภายนอก

บทบาทหน้าที่ของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการ
ศึกษา (องค์การมหาชน)

ทำหน้าที่ติดตามตรวจสอบและให้
ข้อมูลย้อนกลับเพื่อพัฒนา
คุณภาพสถานศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและการประเมินคุณภาพภายนอก
จึงเป็นกลไกที่มีเป้าหมายเพื่อให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งและสร้างความเชื่อมั่นต่อสังคม

ความสัมพันธ์ระหว่างการประกัน คุณภาพภายในและการประเมิน คุณภาพภายนอก

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 6 กล่าวถึงหลักการประกันคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา โดยแบ่งเป็น**ระบบการประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก**

การประกันคุณภาพภายใน เป็นเรื่องของสถานศึกษาที่ต้องจัดทำโดยความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง แต่การประเมินคุณภาพภายนอก เป็นการดำเนินงานโดยหน่วยงานภายนอกที่เป็นอิสระและมีความเป็นกลางมีบทบาทหน้าที่ในการประเมินตามมาตรฐานของสถานศึกษาทั่วประเทศและดำเนินการ**ทุก ๕ ปี** และตาม**กฎกระทรวงการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561 ข้อ 3** กำหนดให้สถานศึกษาแต่ละแห่งจัดให้มีระบบ**การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา** โดยการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาและดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้ จัดให้มีการประเมินผล ติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายใน

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance : IQA) จึงเป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง นอกจากจะเป็นการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาโดยตรงแล้วผลการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษายังใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงในการรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก จากหน่วยงานภายนอก คือ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

การประกันคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก (External Quality Assessment : EQA) เป็นการประเมิน ติดตามตรวจสอบกระตุ้นและจูงใจให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา มีความท้าทายและส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสู่สากล และยังมีความเชื่อมโยงกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา (Internal Quality Assurance : IQA) ในการร่วมรับผิดชอบ (Accountability) ต่อผลการจัดการศึกษา และใช้ยืนยันคุณภาพของระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนและเปิดโอกาสให้สร้างความโดดเด่นเฉพาะทาง

ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

ระบบการประกันคุณภาพภายใน

- 1. กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา**
สถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาและเป้าหมายความสำเร็จที่สะท้อนคุณภาพการบริหารและการจัดการศึกษา
- 2. พัฒนาเข้าสู่มาตรฐาน**
สถานศึกษาจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา
- 3. จัดทำรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report : SAR)**
เป็นการนำข้อมูลผลการประเมินตามมาตรฐานของสถานศึกษา จากติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลและจัดทำเป็นรายงานการประเมินตนเอง

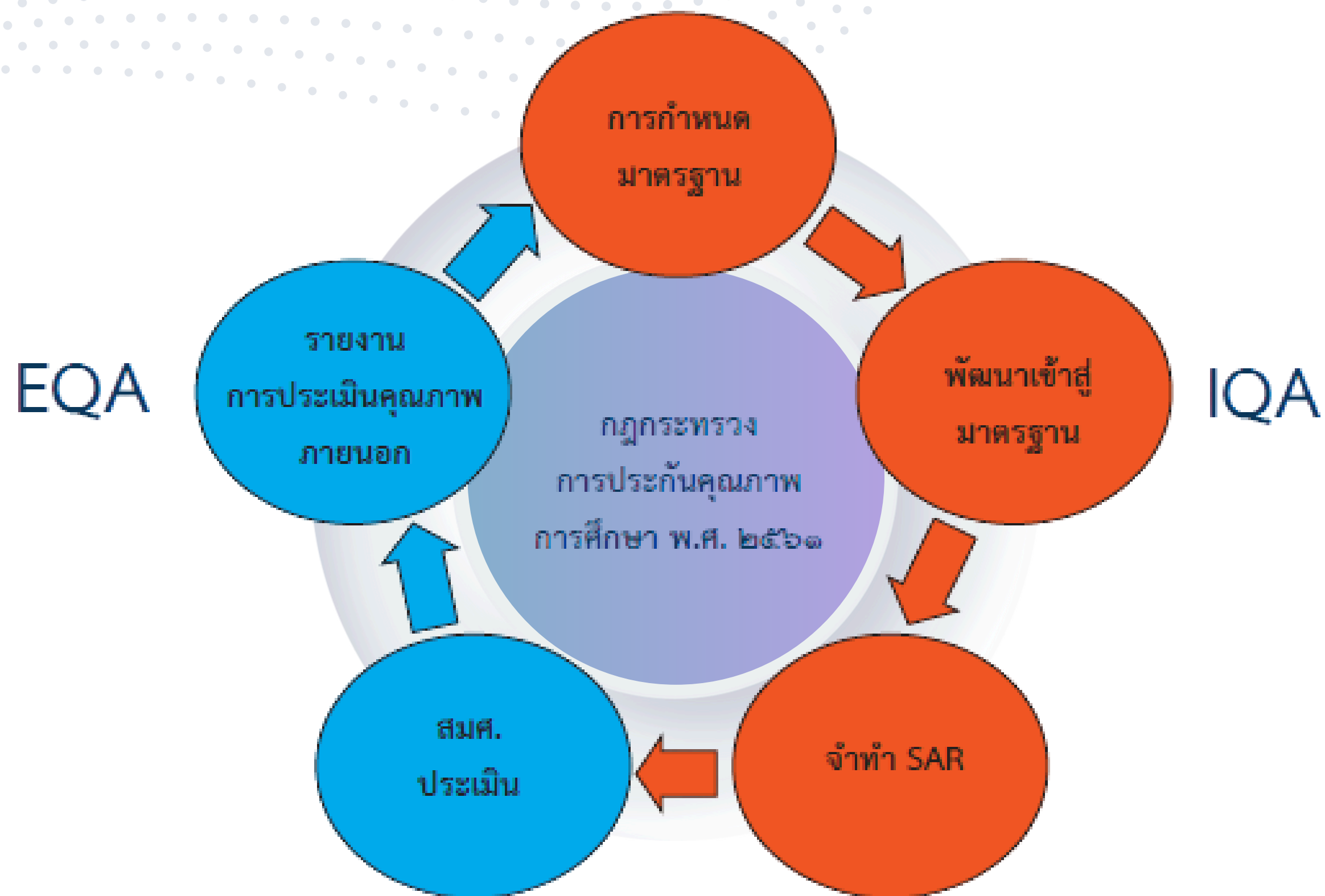
ระบบการประกันคุณภาพภายนอก

- 1. ประเมินผลและการติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐาน**
การศึกษาของสถานศึกษา โดยวิเคราะห์ SAR เยี่ยมชมสถานศึกษา (Site Visit) ติดตามและตรวจสอบ
- 2. รายงานผลการประเมินภายนอก ผู้ประเมินคุณภาพภายนอกสรุปผล**
การประเมินตรวจสอบคุณภาพและจัดทำรายงาน

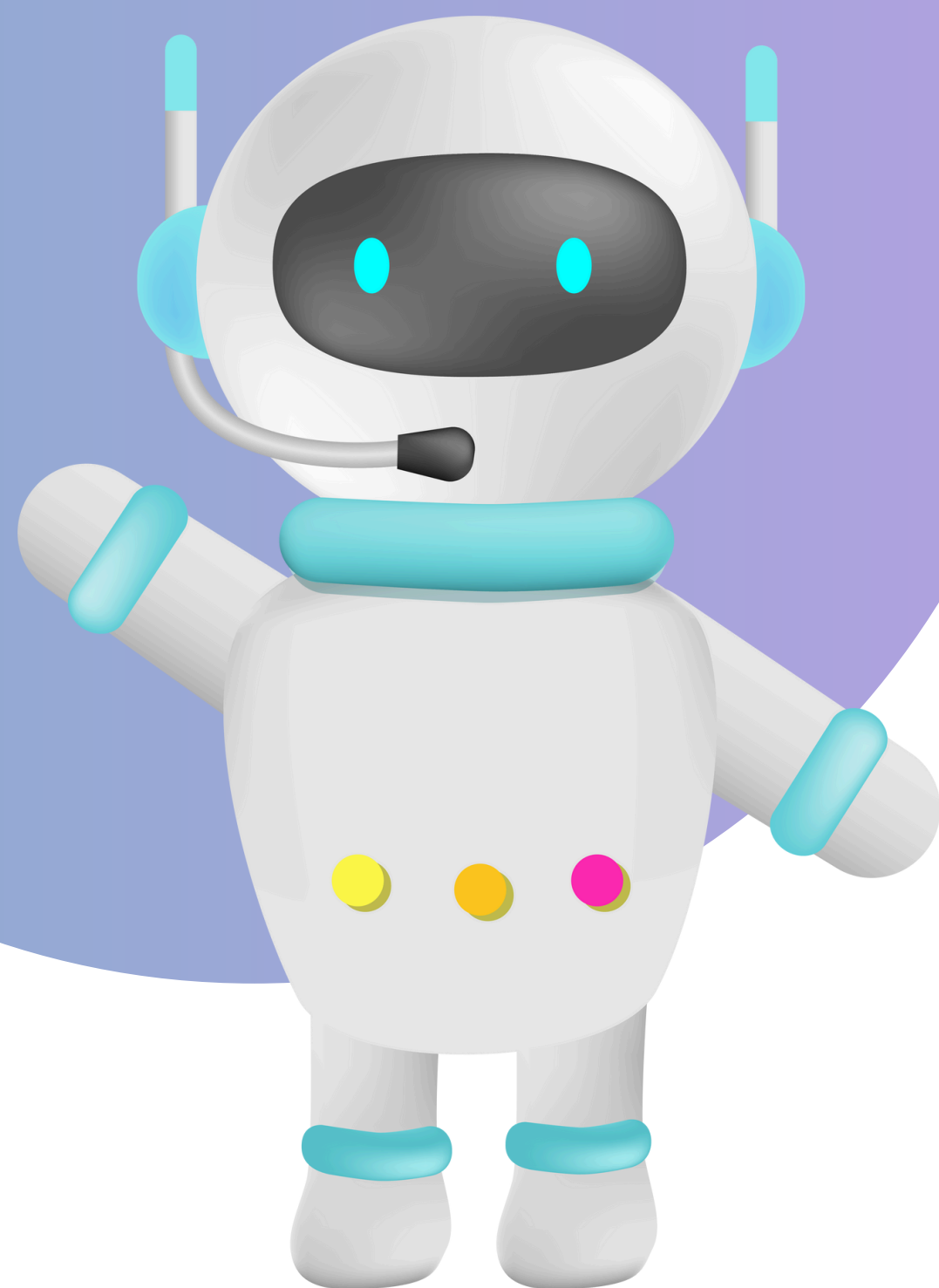
ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

ระบบการประกันคุณภาพภายนอก

การประเมินคุณภาพภายนอก มีแนวคิดสำคัญ คือ ใช้กลไกการประเมินคุณภาพภายนอกเพื่อกระตุ้นและจูงใจให้เกิดการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาตามนโยบายปฏิรูปการศึกษา ถือปฏิบัติตาม**กฎกระทรวงว่าด้วยการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. 2561** ตามบริบทของสถานศึกษา **ลดการประเมินที่ยุ่งยากกับสถานศึกษา ลดการจัดทำเอกสารเพิ่มระบบเทคโนโลยีในการประเมิน**และพัฒนาคูณภาพของผู้ประเมินคุณภาพภายนอก**เน้นการประเมินเพื่อยืนยันคุณภาพของระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**ว่า ดำเนินการเหมาะสม เป็นไปได้/เป็นระบบ เชื่อถือได้และเกิดประสิทธิผลต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามเป้าหมายมีพัฒนาการต่อเนื่อง

แผนภาพที่ ๒ แสดงความสัมพันธ์ของการประกันคุณภาพภายใน และการประเมินคุณภาพภายนอก

Q & A

